

Rysy
soudobé edukace

RYSY EDUKACE

Může být:

- přímá – intencionální
  - bezprostřední a přímé působení pedagoga
  - řízené učení, facilitace učení
- nepřímá – funkcionální
  - působení upraveným prostředím
  - pedagogizované materiální a sociální prostředí
- heteroedukace (výchova druhým jedincem = intencionální edukace)
- autoedukace (sebevýchova) – cíl = její rozvoj

RYSY EDUKACE

Měla by být:

- demokratická – rovnost šancí na vzdělání
  - zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání
  - vyrovnávání „startovní čáry“ (u znevýhodnění)
- humanistická – dílna lidskosti
  - orientace na dítě, žáka, studenta, klienta, sportovce, ...
- univerzální – týká se každého a všude
  - např. rozvoj environmentální gramotnosti
- pluralitní (iniciátoři, cíle, obsah, pojetí) +
- integrující = základní hodnotová orientace (škola + rodina + sport + ...)
- globální + teritoriální + lokální + individuální

RYSY EDUKACE

Měla by být:

- interkulturní (multikulturní)
- komplexní a mnohostranná – rozvoj
  - všech kvalit jedince +
  - sociálních rolí (edukace pro život) +
  - ve všech oblastech kultury
- permanentní = “long life education”
  - prvotní rodina + škola + další instituce + ...
- spjatá se životem
- ...

Edukace může mít rysy:

- formálního vzdělávání – ve formálních vzdělávacích institucích (např. školní výuka, ...)
- neformálního vzdělávání – organizované mimo formální vzdělávací systém (sportovní a volnočasové organizace, ...)
- informálního vzdělávání – neorganizované (každodenní zkušenost – práce, sport, VČ, masmédia, známí, ...)